

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Xcvij. dicit q[uod] precib[us] eccl[es]i[a]e imp[er]ator [et] ceteri principes possunt ea[m] iunare: subijcie[n]s ecclesia[m] Romana[m] legatione[m] vndecu[m]q[ue] sine signatis apicibus no[n] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](#)

edificare; et clericos potius defendere; & destruere, vel
aliquo modo subiugare.
a. **C**ontraas, ut
xxviii. quod hoc s. di-
cuntur, et
b. **R**estaurare,
xxix. qd. iiii. defin-
it. vi. gone. i. sca-
ruum.

Dicit capitula
parenter,
c. **P**ecunio dicitur
multum in duas par-
te. Secunda ibi:
Sine signatu. 30
anno de fan.

Consilio. hic inten-
tularum. xxvii. dicitur
in qua con-
cepto: dicitur Gratianus
p. 32 ex illo capitulo, be-
z. ne quidem, qd nul-
lum. et. blacio de rebus ec-
cl. defensio indica-
re liceat sine autho-
ritate ecclie, et si
alter factum fue-
re, tunc erit: qd
ecclia subserbat
vel auctoritatem
prefet. Et ideo ve-
deut qd constituo-
quam fecit hono-
rissima imperator. 31
lex. dicitur. si duo.
non valuerit fne-
rit a laico facta.
potest. Soluit di-
cens qd si laicu in-
uictus ab eccliea
ve de rebus ecclia
fis faciat consti-
tutionem: sic fuit
bonorum a Boni-
faco initatus, ya-
lebit constitutio.

c. **D**icit capitula
lo. Reipublica in ha-
bitaculo, xvii illud
capitu. bene idem.
xxv. dicitur. et affi-
gnat in hoc. & que-
dam contraria eti-
ca da potest so-
lutionem.

d. **B**onouij. 5. di-
cuntur. si vero.
e. **D**e hereticis.
Supradictum. viii.
quo iure. et. tenui-
quoniam. vii. ca. i. et. qd
et. xxii. gone. iiii. c.
minimis.

f. **D**e minima-
tis. dulmec. bruci.
adriamus. et capi-
in synodo.

Ecclie. **S**anctus. hec est epistola pape Bonifa-
cij: in qua supplicat honori imperatori: que tres
sto destinauit dicens.

Epistola Bonifacij ad ho-
norium augustum.

Ecclie mee culdeus
nr meu sacerdotiu vo-
bis res prianas regentibus de-
putauit, nos cura costrixit: ne
causis ei ipsius adhuc copis
incòmoditate detineat, ppter
conueit qd a sacerdotibz vni-
uersis et clericis et xpiane ple-
bis praturatio agitat: apud
aure christianissimi principi
existimemur esse. Si eni se-
cus qd oporteat euennat, non
vos id facere qui cuncta equa
moderatione coponitis: sed
nos p nostrâ facente desidiam
videbimus qd ciuitatis qd rem
et ecclie pace quietere valeat,
admississe. cu eni humanis re-
bus diuine cultu religiosis do-
mino fauete, quideas: nra cul-
pa erit si no id sub vna gloria
(quam certu) est diuinitate rebus
sem alio promptio fauise
firmo et stabilitate custodiat:
qd tot annoz seru sub illis
etia principibz obtinuit quos
nulla nre religiosis cura strin-
xit. i. vt letitia feruent: et sub ve-
stre imperio clementie minime
que sunt licita formidentur".

Epistola ecclie deuotione
tua xpianissime imperator: no
meo quidem sermone, si suo ve-
nerabil affectu appellat: quâ
xps deus noster vere fidei re-
cto, et veftri gubernator ipse
si vbi vna despontata et in ta-
ctam virginem seruat: ne in ea
aliquos patiamini insidiantur
procellaribz fluctu illidi: et que
tam faciem tepefaatis infol-
to tumore turbati, gloriosissi-
me et tranquillissime impera-
tor: auguste ipsa vero qui vni
desponata est, noltra tñ ecclie
sia mater est: pietae veftri le-
gatione quâ suis sacerdotibz
commisit, appellat, ppterita

f. **E**cclie. **S**ancti. cor. 7. **G**o-
tra. Sed vt ibi bi- text. i. l.
citur: iam erat in tñ ibi
comualefecera: ad. **V**al. C.
duc tamen erat de si ñ ius
bilia: vt hic. vel vii.

h. **C**onuentus. pa. i. in

3d est conuentu **L**ois. C.

las. C. de episco. et b. testa.

de. conuentu. l.

i. **A**gitantur.

qu a. dicit, lice-

adjuv. simius in-

validi: ramen cu-

ra ecclie nos con-

pellit vt inuigile-

mus ecclieisticis

negociis, et p. eis

intercedamus a-

pudycos: quia mul-

ti clerici turbat ec-

clesiam dei. Archi-

diaconus.

k. **F**acere. scilicet

videmini.

l. **T**acentem.

extra d. testa. qua

ingredientibus. et

leij. dist. ca. j.

m. **S**ub illis. vt

xi. gone. i. sacerdo-

tibus.

n. **F**ormiden.

a. epifianis.

o. **V**irginem. vt

xxvi. qd. i. nupia-

rum. in fi.

p. **D**ocellaribz.

3d est hereticor.

q. **F**actum. ce-

deris.

r. **P**reterita. scz

benicia. Sic in-

Pecunia
faciat
deo non
imperat.

Acto. i. re-
colit, et ad memo-
riam reducit.

Contra. ne sis-
ingratis.

Eccl. per-
fectus, i. emelias.

De potequiti-
bus, legatione no-
strâ. Arg. ad que-
stionem magistri p.
archiepiscopis
Bacharen, porru-
cum spoliare.

Eccl. postulatus,
datini casus,

Adde. q. ipso-
to esse
defensio
et filius
ecclesie
notata, in
de. ro-
mant, s.
irentur,
et i. aut.
obe. in
p. pui.
et hoc co-
fiderant
reco. col-
la. v.

telligatur de conse. distin. q. panis, q. felix pro omni mu-
nere oboeniam deo gratias referre; prout si felix et prece-

presentiaq; auxilia repetit⁸.

Vobis (inquit) religiosissime

imperatores modo tutus est

populus, tam fidelis deo, q;

tibi principi christiano. eccc-

enim inter mysteria, inter pie-

ces suas quas eclesia pro fe-

licitate veltri dependit imper-

ri; teste apud quem et de cuius

sede agitur) factio petro, soli-

citis pro religione obseruan-

ti vocibus clamat ad vocem

solicita petitio misericordia oratio:

ne humanas res solito ter-

tatore occulte sollicitante se-
mel euulta discordia distracta

hat. angeretur pluribus pain-

ceps christianissime mater ec-

clesia, nisi apud te fuerit effet

cura causarum, et tu in op-

pressionibus idolatrii, in here-

ticorum correctionibus fidei

tua diuina cultu pariter cum

imperio nostro semper floren-

ti viceris. **H**abet refugium

pium tue manuteneunt ante-

num cuiusque religionis vene-

ratione cõlumentum: cum qui-

quid huic pietatis eccliesie vos

agatis et conferatis fratibus

et consacerdotib; meis proba-

tissimis virtus a me a te omni-

bus qui eccliesi faciunt legati-

quibus profequentibus

precanu sacre causa religio-

nis vt in vbe vestre manue-

tudinis hoc animo quo po-

pularis annuit, in perpe-

tuum statu universali ecclie-

sie confundatis.

Beatissimus Bonosus ad Bo-

nificacum papam.

Acto. I. Ille honorius in-

cytus triphatior semper

augustus, sancto a venerabilis

Bonifacio pape vobis rome.

Scripta beatitudinis tue debi-

ta reuertere congratulatione

suscipimus: quibus recentissi-

modus fuerit ab his signatis i-

apicibus vndeque legatio-

nem suscipere: nos tamen vos

in illo honorantes, eiusque gra-

fuitatem, et eloquor illius ve-

sia: et adhuc obtinebat illud, quare fremuerunt gentes
et postea aucti mactato: subiecti se pape: vi. xvij. q. iiiij. **T**ra-
dujicit.

Secunda studia non inme-
ritur: id est scriptorates, mura,
alii in bona parte:
ea dist. studi. **J**o.
Game. **L**atto.
Ca inspiou cap.
facta fuit menno
de signis apid-
bus: id est nunc vult
ostendere q. ecclie
romane mos e
non futurare lega-
tum sine signatio
apicibus.

Nobilissimum.
Dicitur Nicolaus pa-
pa ciudaz principi
q. 13 mos sit româ
ne ecclie non rea-
pere legatus alius
tua sine literis signa-
tus: in legatus il-
lum principi fine
tua receperit dono
riserice verbis e
fide adhibuit: ho-
mox principi in
persona ipsius.

Nobilissimum,
Arg. q. sine literis Lega-
tum est adhibedit a to-
des le 3. x. 1. q. nre
q. lugdunum. legato
Signatus. mo cre-
tus exibiteat ifas no et
legationis sua ad q. 10
hoc vi credatur ei. dicitur
t. hic: er. levij. diff. etia. no
lectis. C. de ma. ipse zo-
punc. l. vnta. Sed et h. in
q. si pidit ifas, p. de
z. vnde probare q. cre-
mitione. **D**ico q. punc. ci-
pot: non tri. suffici olli. i.
probare tenore bre. docel-
lum: et probet q. illa vbi au-
litera fuerit sine vi conter-
de le 3. x. 1. C. ces hoc
de si. instru. 1. vnti. et vob-
Sed n. quid suffic. n. hi. ho-
ci mandatum sine n. et
iris? Dico q. lega- no et
re mandatum: vi t. c. p.
C. de man. punc. L. et dicit
quia legatio no sine credi-
perit recipi: vi t. p.
car. Vnde maior eadis
est in eius facienda illam.
explanatio: vt. s. Arch.

Romana non coluerent ecclie
h. sine signatis apicibus lega-
tum vndeque suscipere.

Nobilissimum vir atq;
frenius vestre subli-

mitatis legatus q. nullam epi-

stola iuxta constitutum a vo-

bus nostro pontificis detul-

fer: licet n. apostolice sedis

modus fuerit ab his signatis i-

apicibus vndeque legatio-

nem suscipere: nos tamen vos

in illo honorantes, eiusque gra-

fuitatem, et eloquor illius ve-

Dicitur quiescamus. Sed delegatus p[ro]b[are] mandata
sum sine litteris: vt in a[ctu] de liti. & oem. col. ix. & arg. ex
manda de off. deles. prudentiam. & ex de recipi. ex parte. Jo. ex
eius. Tunc et quidam alii dicunt q[uod] in iudice delegato non suffi-
ciat p[ro]p[ter]a amissionem scripti, nisi ostendat autentici:
de p[ro]p[ter]a ut ex de off. deles.
et si in ure. xxv. q[ui] 4.
ridicas cognoscentes assertio-
nes: nihilominus? et sic de-
notas. T. super illa
decret. cu[m] omni. Et
pone q[uod] parres vi-
derunt a approba-
uerunt scriptum,
et potes redactus
fuit in publicas for-
mam per tabellio-
nem: quidam amis-
so potes scripto
index predecere pos-
ter: Satis credo
q[uod] sic. Joan. virtuo-
tum in questione.
Quibus: & meis. B. S.
h[ab]it d[omi]n[u]s cum h[ab]it indistinc-
tione: q[uod] litera de-
cet lapo deinceps signare,
qua[m] in viderunt a quocto-
p[er]a: sive signare q[uod] suffi-
ciat ad hoc ut scri-
p[er]t p[ri]ma dicat autem
ita: ut p[re]dicta appel-
laretur. p[er]sonas. et ex de-
finitio deut. p[er]uenit. No[n]
signa et ep[iscop]ularis signa:
lo eccl[esi]e fuit: vt
p[er]fecta tenui. dolum. in nomine d[omi]ni. in fi. Item et alieno anulo po-
sit quis signare testamentum: vt inst. de testa. & pos-
sunt sunt autem. Item et alienum signum: etiam non iudi-
catur: q[uod] si fidem facit: vt. i. d[omi]ni. p[ro]pt. cap. j. t. i. Sed dic q[uod]
p[er] sonum signum facit fidem si non habetur p[ro]pria fides:
non: ut ex de appelle. significavit. z. lxx. d[omi]ni. cap. 3. Et litera
temp. si non dicunt signate si legi non possunt charactere: ut ex
p[er] tra. de si. infra. inter. z. f. de rest. ad testi. & si signa. & si fil-
ium de gnum. Si si filium ruptu[rum] non dicunt signate: ut extra
aut. tu de cri. sal. co. licet. Si autem filium ex toto non est fractum.
no[n] bene dicunt signate: vt. ff. de bo. pos. fini tab. i. & fili
p[er] tra. num. et de fide infra. sicut.

a. **Nihilominus.** Ergo et cardinali qui boni notus
et in aliqua provinca. credendum est et sine litteris: ma-
jamine cuius non contingat a cardinali vniq[ue] abesse nisi le-
gacione causa. Joan.

b. **Credidim.** Arg. q[uod] inter d[omi]ni vocis et assertione vnuie
C. credendum sit. si persona sit honesta et autentica: z. arg.
ix. lxx. viii. c. i. Arg. contra. ix. d[omi]ni. ego folio. sic eg[reg]uero ex
fide per mutationem locorum veritas occultatur: ideo in hac
littera. et cor. ff. de eden. si quis. s[ic] si malus aliquid dicat. non
est falsa. fadie ei credit: vt. xxiij. q[uod] quisquis. Arg. contra. xix. di-
cunt. casendum.

c. **Que circa.** C. **Edicta.** Edicta super Statianus diligen-
tia. Et de ordinatione et electione clericorum: sed quia
d[omi]n[u]s: per mutationem locorum veritas occultatur: ideo in hac
littera. et cor. ff. de eden. offenditur q[uod] clerici p[er]elegimi non recipiantur.
inter nisi cum litteris quinque ep[iscop]orum cum a proprio ep[iscop]o
dictis. po[ste]runt commendantati.

d. **Que circa.** Sic deponitur. xvij. distinctio in cuius
principio vnuus Statianus transiit: in quo ostendit

quid dicerit h[ab]eg[ere]: z. quid in hac dicturus sit. & quia
ceridi sepe mutantur de paucia ad pauciam: breuerit[er]. Clerici
ostendit q[uod] non sunt recipiendi in alia paucia sine litteris: fine his
ep[iscop]orum suorum.

Nullus. I. **Colue.** Dicitur hic q[uod] nullus ep[iscop]us
debet recipere clerico: non sunt
ricum trahimari: non sunt
nullus suscipiat.

Ullis aliqua ratione
traimarinu[m] hominem ad clericatum
nullus suscipiat.

Ullis aliqua ratione
traimarinu[m] hominem pe-
ties vos in clericatus gradus

suscipiat: nisi quinq[ue] aut eo
ampius ep[iscop]orum designa-

tus sit chirographis.

I tem. **Ualnali** v[er]bis Roma-
ne epis ob[lig]atio. **Pecordae.**

Baltmarinos hoiles in
clericar[um] honore nemo
suscipiat: nisi quinq[ue] aut eo am-
plius ep[iscop]oz chirographis fue-
rint designati: q[uod] per surreptio-
ne multas solent euenire.

I tem. **Grec.** Romane ecclie
presul Squillano ep[iscop]o.

Decodem.

Hip[er]ios p[er]st[ra]m et signa:
ros p[er]elegimi ad ec-
clasticos ordines acceden-

colliguntur extra de cleri. p[er]elegimi. tunc. Sed pone q[uod]

non habet litteras: est ne recipiendum si probet per te-
fess. Ita: extra de cleri. p[er]elegimi. capitulo. vli. Nam

magis credendum est viue voc[em] & mortue in aliena

fide instrumen[t]o: si vero. colla. vi. Hugo intelligit

hoc capitula abrogari. Olim enim habuit locum hoc

capitulum propter multitudinem hereticorum. Sed

illud capitula. T[em]p[or]e. exaucti opinionem istam. Sed certe

non videt recipiendum eti[m] habet signa ignota:

quia non p[er] fidem p[er]ficit mille ignota. & vnuus ignotum.

p[er]petera in testamento ita inuenit q[uod] cum signa sunt

ignota. consociant omnes illi quorum dicuntur signi-

la. vt. scilicet an recognoscant sua signa: vt. ff. quem-

admodum reffamem aperte. cum ab initio. et hoc conces-

do q[uod] nisi aliqualis habeatur notitia de signis et de il-

lis remota eccl[esi]is. q[uod] non sit eius credendum. eti[m] mil-

le fuit: argumen[t]um extra de fide instrumentorum. capitulo.

quod super his.

f. **Ranfmarinos.** Ad intellego q[uod]libet igno-

to qui signa representant ignota. Jo.

g. **Chirographie.** i. litteris in g[ra]m. continet de vita. de no. per

monit. de ordinib[us]. de regularitate sua.

h. **Per surreptionem.** simile extra de procura. ca. et luc. ff.

i. q[uod] illi inducit.

j. **Arg[umentum].** p[er]st[ra]m et signaro. **Capitu[lo].** Precipit Sic.

triu. et

g[ra]m. in hoc capitulo ep[iscop]o. Squillano. vt. la. re-

cepit et p[er]elegimi clericos ad ordines non suscipiat.

quia quidam eorum sunt heretici. quidam sunt rebaz-

p[er]ficiati. quidam vero sunt p[er]elegimi: et ordines quos no-

nhabent. se mentiriunt habere.

k. **Arg[umentum].** Romane provincie presumunt contra ali-

x. ff.